

№ 1

(232)

січень
2018 р.**Трибуна
лікаря**

NOLI NOCERE

Газета ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»
та Департаменту охорони здоров'я Полтавської обласної державної адміністрації

УРОЧИСТЕ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ

20 грудня 2017 року у ВДНЗУ «УМСА» відбулося традиційне засідання Вченої ради, присвячене підсумкам, досягненням та перспективам розвитку науково-практичної діяльності науково-педагогічних працівників академії.

В аудиторії №5 зібралися члени Вченої ради, одягнені в мантиї. На захід завітав також почесний гість – доктор медичних наук, професор Міщенко Віталій Петрович.

Уроцисте засідання відкрив ректор академії, професор Ждан В.М. У промові Вячеслав Миколайович підвів підсумки успішного та продуктивного року, наголосив на основних здобутках і перемогах та, як голова госпітальної ради Східного госпітального округу, зауважив, що в 2017 році важливим етапом у плані вдосконалення надання вторинної медичної допомоги населенню було створення госпітальних округів задля забезпечення доступу громадян до якісної медичної допомоги та впорядкування мережі медичних закладів вторинної ланки.

Професор Ждан В.М. презентував присутнім документально-публіцистичне видання «Одкровення», присвячене 95-річчю академії, де йдеться про славу історію вишу, про благородну професію і безмежну любов до неї, про людей, що обрали своєю місією служити Її Величності – Медицині. Також ректор академії привітав усіх співробітників з прийдешніми святами – Новим роком та Різдом Христовим, побажав успіхів, нових здобутків, перспектив і міцного здоров'я.

Разом із проректором з наукової роботи професором Кайдашевим І.П. за

вагомий особистий внесок у розвиток Вітчизняної медичної науки, багаторічну сумлінну працю, високий професіоналізм, значний внесок у підготовку кваліфікованих медичних кадрів урочисто вручили почесні нагороди нашим невтомним працівникам.

Грамотою Верховної Ради України за заслуги перед Українським народом був відзначений Ткаченко Павло Іванович – д.мед.н., професор, Заслужений лікар України, завідувач кафедри дитячої хірургічної стоматології з пропедевтикою хірургічної стоматології.

Почесною Грамотою Полтавської облдержадміністрації за багаторічну сумлінну працю, вагомий особистий внесок у розвиток охорони здоров'я, високий професіоналізм та з нагоди 20-річчя з дня заснування кафедри сімейної медицини нагороджено Шилкіну Людмилу Миколаївну – заступника директора навчально-наукового інституту післядипломної освіти, к.мед.н., доцента кафедри сімейної медицини і терапії.

«Відзнаку ректора» за вагомий особистий внесок у розвиток Вітчизняної медичної науки, підготовку науково-педагогічних кадрів отримали: Саричев Леонід Петрович – д.мед.н., професор, завідувач кафедри урології з судовою медициною; Смаглюк Любов Вікентіївна – д.мед.н., професор, завідувачка кафедри ортодонції; Баштан Володимир Петрович – д.мед.н., професор,

завідувач кафедри онкології та радіології з радіаційною медициною.

За встановленою традицією відбулося урочисте привітання працівників, яким у 2017 році присуджено науковий ступінь та присвоєно вчене звання.

Отримали Диплом Доктора наук та почесно одягнули мантиї Тарасенко Костянтин Володимирович та Лисенко Руслан Борисович.

Атестатами Доцентів були нагороджені: Коленко Ірина Олексіївна та Попович Іван Юрійович.

Дипломи кандидатів наук отримали: Мороховець Галина Юріївна, Воронкова Ганна Володимирівна, Козакевич Олена Борисівна, Павленкова Оксана Сергіївна, Сербін Сергій Іванович, Страшко Євгеній Юрійович, Ляховська Анастасія Віталіївна, Вітко Юлія Миколаївна, Сизова Людмила Михайлівна, Рябушко Наталія Олексіївна, Коробейнікова Юлія Леонідівна, Давиденко Вадим Юрійович, Коробка Оксана Вікторівна, Стебловський Дмитро Валерійович, Іващенко Дмитро Іванович, Шаталін Борис Олегович, Петришин Олександр Володимирович, Рябушко Олена Борисівна.

З актовою промовою «Традиції та новітні сучасної неврології» виступила керівник наукової школи, завідувач кафедри нервових хвороб з нейрохірургією та медичною генетикою, професор Литвиненко Наталія Володимирівна.

З доповіддю про науково-практичну діяльність працівників Вищого державного навчального закладу «Українська медична стоматологічна академія» у 2017 році виступив проректор з наукової роботи професор Кайдашев Ігор Петрович, який розповів про наукові здобутки академії; підготовку наукових кадрів; міжнародну та патентно-ліцензійну діяльність, роботу спеціалізованої вченої ради, наочно продемонстрував рейтингову оцінку науково-педагогічних працівників за результатами наукової діяльності, а також представив Концепцію розвитку наукових досліджень у ВДНЗУ «УМСА».

Також на Вченій раді було затверджено: звіт науково-дослідних робіт кафедр у 2017 році, план науково-дослідних робіт на 2018 рік, план підготовки науково-педагогічних кадрів на 2018 рік, рейтингові оцінки результатів науково-практичної діяльності завідувача та професора кафедри за 2017 рік.

С.П. Безноса.

Бібліотекар I категорії.

ГЕРОЇЗМ УЧАСНИКІВ АТО — ЗАПОРУКА ПАТРІОТИЗМУ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Згідно Плану виховної роботи академії, в контексті «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», затвердженої Указом Президента України №580/2015 від 13 жовтня 2015 року, «Концепції національного виховання студентської молоді» МОН України, 9 січня 2018 року в оновленому Музеї історії ВДНЗУ «УМСА» відбулася урочиста зустріч викладачів, співробітників, студентів та волонтерів загону «Єдність» нашої академії з вищим офіцерським складом 16-го окремого механізованого батальйону командної роти, в тому числі зі співробітником нашої академії, головою Ради ветеранів, майором запасу Лебедєвим Віктором Альбертовичем.

Від імені ректора академії професора *В.М. Ждана* щиро привітала та подякувала мужнім захисникам за їх відвагу та героїзм, що стали прикладом для нашої молоді, практичний психолог Центру управління освітньо-виховною та гуманітарною роботою з молоддю *Т.М. Климач*.

Офіцери, які завітали на захід, детально розповіли про нагальні проблеми сьогодення української армії, зупинилися на необхідності проведення національно-патріотичної та виховної роботи серед студентської молоді в контексті військових дій, обговорили специфіку роботи та роль медика на війні, наголосили на гострій необхідності кваліфікованої медичної допомоги на передовій, важливості оволодіння додатковими знаннями та навичками для надання допомо-

ги в умовах війни та подальшій фізичній і психологічній реабілітації бійців.

Також воїни ознайомилися з експонатами і в урочистій атмосфері передали до музею особисті речі та атрибутику.

У контексті заходу був проведений круглий стіл «Героїзм учасни-

ків АТО — запорука патріотизму студентської молоді», де учасники обговорили перспективний план заходів в академії з воїнами АТО, питання виховання молоді на особистому прикладі героїв-захисників та участь студентського активу академії у військово-патріотичних заходах області та міста.

Єлизавета Золотарьова.

БЛАГОДІЙНА ДОПОМОГА ХВОРИМ ДІТЯМ

Новорічно-різдвяні свята — час, сповнений добра і милосердя, людяності і взаємопідтримки. Дарування подарунків, надання іншої благодійної допомоги стало вже доброю традицією для викладачів та студентів медичного факультету № 1.

Саме на початку січня активно долучилася до благо-

дійного руху кафедра патологічної анатомії з секційним курсом. На зібрані власними силами кошти викладачі закупили та разом зі студентами-волонтерами загону «Єдність» передали онкогематологічному відділенню Дитячої міської клінічної лікарні ліки та медичне обладнання.

О Н О В Л Е Н И Й М У З Е Й І С Т О Р І І В Д Н З У « У М С А »

Г О С Т И Н Н О В І Д Ч И Н И В Д В Е Р І Д Л Я С В О Ї Х Г О С Т Е Й

29 грудня 2017 року відбулося відкриття оновленого Музею історії Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія».

На заході були присутні ректор академії професор *Вячеслав Миколайович Ждан*, адміністрація та співробітники вишу, а також вельмишановні гості: директор Департаменту охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації *Віктор Петрович Лисак*, заступник голови Полтавської облдержадміністрації *Олег Євгенович Пругло*, заступник голови обласної ради *Анатолій Михайлович Ханко*, заступник голови громадської організації «Сім'ї загиблих учасників бойових дій Полтавщини» *Наталія Василівна Ченіга*.

Вячеслав Миколайович привітав усіх у стінах нашої академії та разом із гостями урочисто розрізав стрічку і запросив до оновленого сучасного музею.

Завідувачка музею *Канцедал Наталія Петрівна* провела захоплюючу екскурсію, присутні мали змогу оглянути експозицію і детально ознайомитися з представленими експонатами та історією нашої академії.

Вагому роль у представлених експонатах займає стенд «*Медики в АТО*», який є наочним прикладом героїзму та гідності української нації і виховує ширий патріотизм у нашої молоді.

На заході *Пам'ятною медаллю* за оборону м. Авдіївки було нагороджено воїнів-героїв – нашого співробітника майора *Лебедєва Віктора Альбертовича*; помертню – старшого лейтенанта *Ярешка Андрія Григоровича*, яку отримала дружина загиблого; помертню – старшого солдата *Не-*

теса Романа Валентиновича, яку отримали батьки загиблого.

Віктор Альбертович передав до музею гранатомет та зачитав вірш, присвячений військовим лікарям.

Без збереження спадщини минулого не може бути майбутнього. На благодатній Полтавській землі, оспіваній поетами, змальованій художниками, виросло не одне покоління славетних медиків. Музей історії академії вперше було відкрито у 1987 році, але створювався довгі роки. Майже рік він був на реставрації та відновленні. І от нарешті відбулося

його друге святкове почесне відкриття.

Оновлений музей історії складається з таких експозицій: скіфський період, народна медицина, губернський період, друга світова війна, повоєнні роки, незалежність, наші медики в АТО та сучасні роки.

Саме з музею починають свій шлях до майбутньої професії першокурсники. Саме в ньому відбувається зустріч випускників, саме до фондів музею передають свої реліквії досвідчені лікарі.

Єлизавета Золотарьова.

А Н О Н С

Шановні колеги!

Наукове товариство студентів ВДНЗУ «УМСА» запрошує Вас взяти участь у 74-тій Всеукраїнській студентській науковій конференції «**Medical student's conference in Poltava**» (MEDSCOP 2018), яка відбудеться 29.03-30.03.2018 рр.

Основні секції конференції: Клінічна медицина №1 (терапевтичні дисципліни), Клінічна медицина №2 (педіатрія, акушерство та гінекологія), Клінічна медицина №3 (нервові хвороби, психіатрія та наркологія, пропедевтика внутрішньої медицини), Клінічна медицина №4 (хірургічні дисципліни), Стоматологія №1 (терапевтичні дисципліни), Стоматоло-

гія №2 (хірургічні дисципліни), Стоматологія №3 (ортопедична стоматологія, ортодонція), Експериментальна медицина, Морфологія, Громадське здоров'я та профілактична медицина, Гуманітарні дисципліни.

Матеріали конференції будуть перевірені за системою Антиплагіат.

Реєстрація за посиланням: <http://sntumsa.pl.ua/regconference>

ТИЖДЕНЬ МЕДИЧНОГО ПРАВА ДЛЯ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Згідно розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2017 року № 579-р. та плану заходів з проведення 8-13 грудня 2017 року Всеукраїнського тижня права, 8-го грудня на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів ВДНЗУ «УМСА» відбулася тематична лекція, що стосувалася прав у сфері медицини, зокрема, медичної документації.

На запрошення завідувача кафедри, професора Скрипникова Петра Михайловича, доповідь підготував один із кращих учнів Полтавського юридичного інституту ім. Я. Мудрого – **Кравець Артем**, студент магістратури 5 курсу, факультету «Правове забезпечення медичної та фармацевтичної діяльності».

З огляду на доступність подання спеціальної юридичної інформації та юридичну силу медичної документації, вважаємо за доцільне навести основні тези доповіді.

Медична документація – система документів встановленої форми, призначених для записів даних, необхідних для правильної організації медичного обслуговування населення, діяльності медичних установ та вивчення стану здоров'я населення. Основні вимоги, що пред'являються до медичної документації: достовірність, медична грамотність, чіткість, повнота і своєчасність записів. Вона поділяється на облікову і звітну.

Облікові документи називаються документами індивідуального обліку – медична карта хворого, історія хвороби, щоденний облік роботи лікаря-стоматолога.

В стоматологічній поліклініці, відділенні, або кабінеті на хворого заводять одну медичну карту стоматологічного хворого. Як юридичний документ, вона зберігається в реєстратурі протягом 5 років, після чого передається в архів.

Отже, зроблені у ній записи разом із інформованою згодою, яка є розділом карти, забезпечують доказову базу відповідності діагностики і лікування у спірних питаннях.

Але для кого ще слугує інформація у картці? Обов'язок надати пацієнту медичну документацію визначений на законодавчому рівні, хоч і має відповідні обмеження.

У ст. 39 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» зазначено, що пацієнт, який досяг повноліття, має право на отримання достовірної і повної інформації про стан свого здоров'я, на ознаявлення з відповідними медичними документами, що стосуються його здоров'я. Медичний працівник зобов'язаний надати пацієнтові в доступній формі інформацію про стан його здоров'я, мету проведення запропонованих досліджень і лікуваль-

них заходів, прогноз можливого розвитку захворювання, наявність ризику для життя і здоров'я.

Обов'язок ведення медичної документації встановлюються ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з медичної практики (тобто закладом), а саме у ст. 13 йдеться про те, що ліцензіат (тобто заклад) зобов'язаний: вести обліково-звітні статистичні форми у сфері охорони здоров'я відповідно до заявлених спеціальностей та подавати статистичні звіти в установлені строки до органів державної статистики, дотримуватися вимог до ведення форм первинної облікової документації, дотримуватися порядку видачі документів, що засвідчують тимчасову неприцездатність громадян. Обов'язок ведення медичної документації не залежить від форми власності та відомчого підпорядкування. Такий обов'язок закріплений і локальними актами в закладі: керівник може видавати накази або затверджувати інструкції й розпорядження, за невиконання яких лікар-стоматолог може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності.

Отже, посадова інструкція лікаря-стоматолога вимагає ведення відповідної документації; її порушення призведе до дисциплінарної відповідальності у формі догани, а систематичне порушення потягне за собою звільнення.

Дуже важливою для будь-якого закладу охорони здоров'я є акредитація. Цей процес зокрема вимагає звіту закладу про лікарську діяльність, який складається на основі звітності лікарів про виконану роботу (лікари-стоматологи не є виключенням). Тобто, згідно Постанови КМУ від 15 липня 1997 р. № 765, вимагається «звіт закладу про лікувальну роботу та/або фармацевтичну діяльність, проведену за останні три роки, а у разі першої акредитації – за останні два роки (за формою, затвердженою МОЗ України, відповідно до типу закладу)».

Відповідно до законодавства, пацієнтам надаються стоматологічні послуги, а тому стоматологи мають бути обізнані і про Закон України «Про захист споживачів»:

«п.3. У разі виявлення недоліків у виконаній роботі (наданій послугі) споживач має право на свій вибір вимагати:

1) безоплатного усунення недоліків у виконаній роботі (наданій послугі) у розумний строк;

2) відповідного зменшення ціни виконаної роботи (наданої послуги);

3) безоплатного виготовлення іншої речі з такого ж матеріалу і такої ж якості чи повторного виконання роботи;

4) відшкодування завданих йому збитків з усуненням недоліків виконаної роботи (наданої послуги) своїми силами чи із залученням третьої особи;

5) реалізації інших прав, що передбачені чинним законодавством на день укладення відповідного договору.

Зазначені вимоги підлягають задоволенню у разі виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи (наданої послуги) або під час її виконання (надання), а в разі неможливості виявлення недоліків під час приймання виконаної роботи (наданої послуги) – протягом гарантійного чи іншого строку, встановленого договором, чи протягом двох років з дня прийняття виконаної роботи (наданої послуги) у разі відсутності гарантійного чи іншого строку, встановленого законодавством або договором.

4. За наявності у роботі (послугі) істотних недоліків споживач має право вимагати розірвання договору та відшкодування збитків».

Тож, яка доказова база у спірних питаннях? Це є медична документація: щоб уникнути численних проблем у суді та поза судовим врегулюванням спору, лікарям-стоматологам слід вести медичну документацію і використовувати її як доказ, для відстоювання своїх інтересів та своєї позиції.

Стосовно кримінальної відповідальності, яка настає, відповідно до Статті 140. «Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником», при «1. Невиконанні чи неналежному виконанні медичним, або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків внаслідок недбалого чи несумлінного до них ставлення, якщо це спричинило тяжкі наслідки для хворого...».

Йдеться знову про медичну документацію! Письмові докази у кримінальному праві є надзвичайно важливими, і тому під час кримінального провадження використовують медичну документацію, яка має безпосереднє відношення до лікаря та його роботи. Призначене лікування, усі дії, які були проведені з пацієнтами, повинні бути відповідним чином відображені у документах.

І ще один приклад карної відповідальності: Стаття 358. «Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, збут чи використання підроблених документів, печаток, штампів» передбачає покарання у вигляді штрафу у розмірі 70 неоподаткованих мінімумів.

Таким чином, ведення медичної документації надзвичайно важливе для лікаря-стоматолога і дозволяє захиститись від претензій, скарг та судових позовів.

Артем Кравець,
студент магістратури Полтавського юридичного інституту ім. Ярослава Мудрого.
В.І. Шинкевич,
відповідальна за виховну роботу на кафедрі післядипломної освіти лікарів-стоматологів.

«Трибуна лікаря» № 1 (232), січень 2018 р.

Редактор **Є. Золотарьова**

Засновники: Українська медична стоматологічна академія,

Полтавське обласне управління охорони здоров'я.

Реєстраційне свідоцтво, № 142. Виходить щомісяця.

Наша адреса: 36011, м. Полтава, вул. Шевченка, 23, тел.: 52-57-46.

Оригінал-макет виготовлено за допомогою комп'ютерно-видавничої системи

Верстка – Лідія Пашенко, фото – Євгена Гармаша.

Підписано до друку 18.01.2018 р. Тираж 200 прим. Зам. № 11.

Віддруковано в редакційно-видавничому відділі УМСА.